

FORORD

Litteratur og film

I artiklerne til dette nummer af Sprogforum bliver der givet forskellige bud på kommunikative aktiviteter i arbejdet med litteratur og film i sprogundervisningen.

Man kan lave sine egne tekster på grundlag af det litterære og filmiske oplæg, man kan lave filmmanuskripter ud fra litterære tekster, man kan lave tekster og rollespil ud fra film, man kan lave problemløsningsopgaver som kræver nærlæsning af den litterære tekst, man kan se filmen for at få en større forståelse af den litterære tekst osv. Man kan arbejde *ud fra* den litterære tekst og filmen, og man kan arbejde *sig ind i* dem, men under alle omstændigheder er der tale om at sprogtilegnerne får mulighed for at gå i *dialog* med de litterære og filmiske værker i stedet for kun at tale *om* dem.

Denne dialog skabes gennem brugen af forskellige typer kommunikative problemløsningsopgaver, men den er gjort mulig af en opfattelse af at litteraturundervisningen også kan have andre mål end at diskutere sig frem til en tolkning af teksten der afdækker dens mere eller mindre skjulte 'mening' eller måske ligefrem 'sandhed'. Med receptionsæstetikens tanke om at tekstens betydning opstår i selve læseprocessen,

er der åbnet for nogle pædagogiske muligheder for at lade sprogtilegnerne være medproducenter af tekstbetydningen, og dermed for at knytte arbejdet med litteratur og sprogtilegnelse tættere på hinanden.

Flere af forfatterne i dette nummer ser også nogle muligheder for at udvikle sprogtilegnernes (inter)kulturelle kompetencer gennem arbejdet med litteratur og film. En åbenbar mulighed er at se på teksters tematisering af kulturelle forhold, men netop gennem en dialogisk læsning eller med-produktion af teksten bliver der mulighed for at opleve / afprøve / erkende kulturelle problemstillinger gennem teksten som kunstnerisk tekst - dens litteraritet (f.eks. gennem arbejdet med tekstens personer, synsvinkler, fortæller osv.).

Mange andre emner kunne tages op inden for dette nummers tema, men vi synes at de følgende artikler tilsammen på inspirerende måde afprøver mulighederne for at integrere kommunikativ sprogundervisning, arbejdet med litteratur / film og den kulturelle dimension med hinanden.

Nana Bjargum, Merete Vonsbæk & Hanne Geist viser i 'Tasks og litteraturundervisning' hvordan man gen-

nem en task-baseret tilgang kan skabe aktiviteter der får litteratur, sprog og kommunikation til at gå op i en højere enhed.

Kirsten Andersen & Holger Hermansen beskæftiger sig i 'Bearbejdning af litterære klassikere' med hvilken rolle læsningen af litteratur kan have i udviklingen kursisternes kommunikative kompetence i dansk som andetsprog, og de diskuterer desuden hvorvidt man kan anvende bearbejdet skønlitteratur i undervisningen.

Marianne Ledstrup mener i 'Den gode historie på film' at det er oplagt at bruge spillefilm der indeholder en god historie, i sprogundervisningen, og hun fortæller om hvordan der kan arbejdes task- og projektorienteret med filmen, samtidig med at filmen kan bidrage til elevernes kulturforståelse.

Pia Zinn Ohrt giver i 'Fra litteratur til fri mundtlig udtryksfærdighed' forslag til kommunikative aktiviteter, hvor der med udgangspunkt i den litterære tekst kan arbejdes med billedfortælling, film og leg. Herigennem får eleverne udviklet deres sprog samtidig med at de får større udbytte af teksten.

I 'Poesiens rum' indkredser **Annegret Friedrichsen** 'det potentielle rum', dvs. den illusionens mellemsfære hvor poesien og den enkeltes forestillings-evne mødes og nye betydninger og oplevelser opstår.

Mette Toft fortæller i 'På let dansk for voksne kontra autentisk børnelitteratur' om vigtigheden af frilæsningen i undervisningen i dansk som andetsprog for voksne, og argumenterer i denne sammenhæng for brugen af børnelitteratur.

Birte Dahlgreen argumenterer for at eventyr er velegnede til sprogproduktion og giver i 'Rødhætte eller eventyr i franskundervisningen' forslag til fremgangsmåder.

En måde at lære litteratur på er at læse en roman og se filmatiseringen. **Lis Ramberg Beyer** fortæller i 'At skrive drejebøger' om hvordan en række forskellige aktiviteter der giver eleverne en større forståelse af både bogen og filmen og forholdet mellem dem.

I år har modersmålsundervisningen for tosprogede elever i folkeskolen 25 års jubilæum, og i kronikken 'Retten til eget modersmål' gør **Jørgen Gimbel** status over udviklingen.

På de åbne sider fortæller **Gunna Funder Hansen** om hvordan læseprocesser på arabisk og hebraisk adskiller sig fra dem der er beskrevet i de traditionelle læseprocesteorier, og hvordan viden om dette kan være af betydning når f.eks. arabere skal lære dansk og danskere arabisk.

REDAKTIONEN